38. évfolyam Kőszeg, 1938. szeptember hó 4. 36. szám

Kp. Magyar Nemzeti Muzeum Budapest VIII

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

KERESZTÉNY, NEMZETI, POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak: helyben negyedévre P 1 50
Vidékre és Németországba P 2 20
Külföldre egy évre 4 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Rónai Frigyes
Kőszeg, Várkör 39. Telefon: 23 szám

Hirdetések ára milimétersoronkint 8 fillér
Szövegközötti reklámhir sora 30 fillér
Nyilttér sora 40 f. — Hirdetések előre fizetendők

Teljesen talpra állt a Hitelszövetkezet

Kőszegen mindenki előtt ismeretesek azok a nehézségek és bajok, amelyek ebben az esztendőben csőstül látogatták meg a Kőszegi Hitelszövetkezetet. Az volt a helyzet, hogy a szép multú és a kisemberek érdekében dolgozó pénzintézetnek fel kell számolnia.

Vitéz Szücs István dr. főispán, Grősz József püspök, a Pénzintézeti Központ vezetősége és kiváltkép a Szombathelyi Egyházmegyei Takarékpénztár igazgatójának, Moldoványi Istvánnak erélyes és fáradságot nem kimélő közbelépése azonban lehetővé tette, hogy a jobb belátás győzött és a közvetlen érdekeltek nagy áldozathozatalával a *Kőszegi Hitelszövetkezetet meg lehetett menteni.* És ezzel

elhárult az a veszély, amely a Hitelszövetkezet felszámolásával a kőszegi és egyuttal a nyugati határszél pénzpiacát fenyegette.

Kőszegen még most is élénken emlékeznek azokra az évekig huzódó kellemetlenségekre, amelyek a Kőszegi Kereskedelmi Bank felszámolása után érték a kőszegi pénzpiacot. A Kőszegi Hitelszövetkezet megmentésének jelentőségét fokozza az a tény, hogy ezzel a sok ezer kisbetétes feje fölül vonult el a veszély.

A szanálási munka befejezése után a Hitelszövetkezet hétfőn megtartotta régóta esedékes évi rendes *közgyülését*, amely jóváhagyta az 1937. üzletévre vonatkozó mérleget, tudomásul vette az igazgatóság jelentését és helybenhagyta az igazgatóság és felügyelőbizottság lemondását.

Mivel a Kőszegi Hitelszövetkezet jövőbeli működését mint a Szombathelyi Egyházmegyei Takarékpénztár leányintézete folytatja, a Hitelszövetkezet elnökévé Moldoványi István kormányfőtanácsost, a Szombathelyi Egyházmegyei Takarékpénztár R.-T. vezérigazgatóját választották meg, az igazgatóság tagjaiul: Rogács Ferenc dr. pápai prelátus kanonok, Palkó János dr. kanonok, Pottyondy Béla dr. kir. közjegyző, szombathelyi lakosok, Németh Károly igazgató, Varga Bálint fakereskedő, Kalcher György építési vállalkozó, Láng József gazdálkodó, Stipkovits István malomtulajdonos és Zotter Ferenc kereskedő kőszegi lakósok lettek megválasztva. A felügyelőbizottság tagjai lettek: Takács János, Pethő István dr., Fónad István, a Szombathelyi Egyházmegyei Takarék főtisztviselői.

Az újjáalakult pénzintézet *cégvezetői* teendőit továbbra is *Schlaffer József* látja el, akit éppen a Szombathelyi Egyházmegyei Takarékpénztár ajánlatára bízott meg annak idején az igazgatóság a cégvezetői teendőkkel.

A közgyülésen felszólalt *Freyberger* Jenő dr, aki megemlékezett a 30 éves multról, amely alatt a K.H.Sz. sem kerülhette ki a világot, országot, várost ért viharokat, amelyek ágait letöredezték, talaját fellazították, maga az eszme azonban él és áll. Méltányolta a nagyok részéről a kicsinyekért hozott áldozatokat, magáért az intézménynek életéért. A megfáradt kézből kieső zászlót megragadja egy új és erősebb kéz, hogy diadalra vigye. Személyeken átgázol az idő, letünhetnek, elveszhetnek, a nagy eszme és intézmény örök. A valódi nagyság az áldozatban mutatkozik. Megállani, szemben az árral, önfeláldozóan, hogy megvédhessük a csirázó jövőt, csak a nagy ember képes. Ebben is példát adott Kincs István elnök, akinek életével oly tragikusan összenőtt minden intézmény. Igazságot neki se a kortársak hizelgése vagy gyülölködése, hanem a tényekből oknyomozó történelem ad. A jelenben csak az Isten szava, a lelkiismeret helyesel vagy korhol. A nagy behódolások és képmutató tisztelgések után egyedül marad az ember önmagával. A keresztúton Krisztusnak is csak egy segitő cirenei Simonja akadt. Mégis nagy megnyugvás, hogy ma már van céltudatos, nagyvonalú, jövőbetekintő katolikus szolidaritás, amely nem engedi elbukni a meggyengült kicsit. Uj idők jele, hogy a liberális gazdasági életben egyházi és kormányhatóság, a gazdasági élet erőtényezői, már nem ma is divatos keresztény és nemzeti jelszavakkal szajkóznak, de cselekedetekben nyilvánul meg egy átgondolt, céltudatos és jobb jövőre nemcsak reményt nyujtó programm. Ezt azonban csak az tette lehetővé, hogy volt már egy saját erejéből biztosan álló, hatalmas katolikus pénzintézet, amelynek vezérigazgatója vállalkozhatott arra, hogy a kőszegi keresztény pénzpiacot egy újabb válságtól ne csak megkímélje, de egy egészséges vérátömlesztéssel erősebbé tegye, mint bármikor volt.

Amikor az elismerés zászlaját tisztelettel hajtja meg a mult vezérlő eszméit képviselő Kincs István elnök-igazgató előtt és köszönetet mond az egyházi és kormányfőhatóságoknak, a P.K. vezetőségének és a meg nem rendült kis betevőknek, örömmel és bizalommal teszi le a K.H.Sz. sorsát Moldoványi vezérigazgató és pénzintézete kezébe, akinek a legszebb jövőt őszintén kivánja. Mindenki bizonyára tapasztalni fogja már a legközelebbi jövőben, hogy a mai nap csak kezdete egy nagykoncepciójú, hatalmas lendületű, a város életére is nagyhatású jövőnek. Erre kéri a jó Isten áldását.

Moldoványi István felszólalásában szintén Kincs István érdemeiről emlékezett meg. Megköszönte a minden oldalról feléje áramló bizalmat és megigérte, hogy ugyanabban a szellemben kivánja a kőszegi intézetet is vezetni, ahogyan az Egyházmegyei Takarékpénztárt vezette. Bízik benne, hogy a személyéhez és a pénzintézetéhez fűzöttt reményeket minden tekintetben be fogja váltani. Inditványára a régi igazgatóságnak és külön annak elnökének Kincs Istvánnak a közgyülés és az uj igazgatóság jegyzőkönyvi köszönetet mondott. — *Kincs István* válaszában annak a reményének adott kifejezést, hogy a Hitelszövetkezet az uj vezetés alatt ujult erővel fogja szolgálni — a régi célkitüzések szellemében — a keresztény gazdasági érdekeket.

Kőszeg a magyar irodalomban.

Irta és rádióban felolvasta: Bognár Gyula

Torkos Lászlónál csak 3 évvel fiatalabb Rákosi Jenő, egyik legmagyarabb lelkű, sokoldalú irodalmi, társadalmi, majd ujságirói és szerkesztői tevékenységet kifejtő irónk, aki a vasmegyei Acsádon született 1842-ben. Elemi iskoláit az ugyancsak Vas megyében lévő Sárváron kezdte, majd később Kőszegen folytatta, ahol a gimnázium első két osztályát végezte el. Itt eleinte anyai nagyapjánál lakott, akinek a házában vidám napokat töltött. Az élénk Rákosi Jenő nagyon szeretett játszani. Maga mesélte el egyszer később, hogy kőszegi diákoskodása idején annyira beleélte magát a játékba, hogy ájultan vitték el játszópajtásai közül. Nagyapja bármily hangos társasjátékot megengedett nekik. Egyik ilyen társas összejövetelen érte el Rákosi Jenő első irodalmi hatását. Ugyancsak kőszegi iskoláztatása alatt, anyja közvetitésével kapta azt a nagy hatást, amely fölforralta a lelkét, lángba boritotta a szivét és egész életére vele maradt.

Ez a nagy élmény voltaképpen csak annyiból állott, hogy anyjával, s ugyancsak Kőszegen diákoskodó bátyjával együtt meglátogatta Grácban lakó legidősebb bátyját. Itt a városi szinházban végignézte egy opera és egy szinmü előadását. Ezek az előadások jegyezték el Rákosi Jenőt a szinházzal. Azóta állandóan a szinház, a szinjátszás és szindarabok foglalkoztatták, előadásokat tervezett és rendezett iskolatársaival Kőszegen, majd később Sopronban és valahányszor csak alkalma nyilott, sietett a szinházba.

Rákosi Jenő 14 éves korában került Kőszegről Sopronba, ahol magyar önképzőkört szervezett és elindult azon az uton, melynek minden állomása a magyar fajért, a magyar nyelvért s a magyar igazságért való küzdelemmel volt tele. Kőszegi tartózkodásának jóformán semmi külső emléke sem maradt. A régi Kelcz-Adelffy Árvaház, amely ma az állami tanitóképző-intézet internátusa, kegyelettel mutatják meg az idegennek a növendékek VII-es számú hálószobáját, amely a hagyományok szerint Rákosi Jenő idejében tanulószoba volt s ahol a kis Rákosi tanult és a szinházról álmodozott...

Az iró azonban szivébe zárta Kőszeget és Emlékezéseiben sok szeretettel beszél róla. Tudom — irja ebben a munkájában — hogy amit az életben tettem, irtam és beszéltem, mindabban munkatársam volt az a gyermekkori benyomás, amelyet gondtalanságomban ott szedtem magamba...

Faludi Ferenc, Rajnis József Torkos László és Rákosi Jenő tehát azok az irók, akiknek lelki alakulásához döntő módon járult hozzá Kőszeg. Most azonban fordítsuk tekintetünket általában a magyar irodalom felé, s foglalkozzunk kissé azzal a kérdéssel, szerepel-e Kőszeg iróink műveiben mint irodalmi téma? S ha igen, milyennek látjuk Kőszeget az irodalmi ábrázolások tükrében? Kik azok az irók, akik Kőszeget műveikben szerepeltetik, annak ellenére, hogy a városhoz közelebbi szálak nem fűzik őket?

A sokat szenvedett város dicsőséges multjában olyan megragadó fejezeteket találunk, amelyek első sorban iróink képzeletét ragadták meg. Sok irónk fordult Kőszeg történetéhez témáért s merített lelkesedést a kőszegiek példájából.

Kőszeg várának 1532-i híres ostroma történetiróink mellett szépiróinkat is foglalkoztatta. Az egyik Kőszegről szóló regényben olvassuk, hogy a vár akkori védői belekapaszkodtak a világtörténelem kerekébe és fordítottak egyet rajta. Ennek a nagyfontosságú eseménynek a tükörképét irodalmunkban is megtalálhatjuk.

Jókai Mór a „Fráter György" cimű regényében a következő lelkes szavakkal méltatja a kőszegi hősök vitézségét:

„És ekkor támadt egy ember: csak egy ember! Aki belemarkolt a fátumnak az üstökébe: „parancsolhatsz az isteneknek! parancsolhatsz Jupiternek, az egész olympusi istentanácsnak, de nem parancsolsz a magyarok Istenének!" S egy merész vonással keresztülhuzta a fátum itéletét. Tett' olyan dolgot, ami lehetetlen, ami elhihetetlen, ami abszurdum! Amit ha százszor elolvasunk, végigruminálunk, nem tudunk megérteni, felfogni, egész képtelen nagyságában végigtekinteni. Egyetlen magyar ember hétszáz paraszttal megállitja Szolimán győzhetetlen hadseregét diadalútjában s megzápitja az egész hadjáratát. Ez a mesebeli csodahős volt Jurisich Miklós. (Folyt.)

Egyes szám ára 12 fillér.

Kovács Sándor képviselő kelyhet adományozott az asszonyfalvi fiókegyháznak

Asszonyfalva katolikus hívőserege szombaton tartotta a szentségimádás napját, amikor is a hiveknek kellemes meglepetésben volt részük: megjelent a községben Kovács Sándor országgyűlési képviselő, aki reggel 8 órakor szentmisét celebrált, majd pedig a tizórai ünnepélyes nagymise előtt szentbeszédet mondott. Az ünnepi szentmise végeztével Könczöl Antal esperes-plébános a fiókegyház mintegy harminc főnyi leányseregét avatta fel a leánykör tagjai sorába. A szentmise után többszáz főnyi férfi tábor gyűlt össze az iskola tantermében és udvarán Kovács Sándor ismertette előttük a politikai helyzetet. Valamennyien nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatták a képviselő beszámolóját, a kül- és belpolitikai helyzetről adott részletes tájékoztatást. A beszámolót Könczöl Antal esperes köszönte meg. Biztosította Kovácsot híveinek ragaszkodó szeretetéről és rámutatott arra, hogy Imrédy Béla személyében Kovács Sándor olyan miniszterelnököt követ és támogat, aki minden katolikus embernek méltán büszkesége. A hivek nagy megértéssel fogadták az esperes bejelentését. Az egész hallgatóságon valami egészen különleges meghatottság vett erőt. Ünnepi érzésben folytak egybe a lelkek. Ebben a meghatott hangulatban újra szólásra emelkedett Kovács Sándor és kijelentette:

— Annyira jól estek az esperes úr szavai, hogy a mai, rám nézve kedves és örökre felejthetetlen, a hívek őszinte nagy megértéséről tanuskodó napnak az emlékére az esperes úr és a fiókegyház bizony már kopottas kelyhét kicserélem egy másikkal, azzal a kehellyel, amelyet én ezelőtt 12 esztendővel kaptam. Akkor karácsony éjtszakáját végigvirrasztottam egy súlyosan beteg katolikus testvérem betegágya mellett. Ez a katolikus testvérem nem akart semmiképpen sem a szentgyónásról hallani, de a pásztormise harangszavának hallatára mégis sikerült rávennem, hogy lelkének ügyét rendezze a jó Istennel. Ennek emlékére a hálás családtagok harmadnapra egy kehellyel leptek meg. Ezt a gyönyörű ötvösmunkájú vert ezüstkelyhet, amelyet 12 esztendő óta iparkodom Isten jóvoltából mindennap tiszta ajakhoz emelni, a napokban elküldöm ide, hogy emlékeztesse a hiveket arra, hogy miként ők hivek Krisztushoz, én is hű vagyok; ami azt jelenti, hogy mi örökre egy táborba tartozunk.

A megjelentek mély maghatottsággal vették tudomásul a kepviselő bejelentését. A nagylelkű adományért Könczöl Antal esperes-plébános meleghangú köszönetet mondott.

Tisztújító közgyűlés a városházán

Mult heti számunkban — lapzártakor kapott jelentés alapján — röviden jelentettük a mult szombati városi tisztújító közgyűlés eredményét. A közgyűlés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Az ülést, amelyen a városatyák majdnem teljes számban jelentek meg, *Vidos* Árpád vármegyei főjegyző nyitotta meg. Utána vitéz *Nagy* Miklós dr. polgármester előadta, hogy a három üresedésben lévő, illetve a választás folytán megüresedett városi állásra (pénztárnok, ellenőr, adótiszt) összesen hét pályázat érkezett be. A pénztárnoki állásra Árbócz Imre, Sümegi János és dr. Vincze Tibor, az ellenőri állásra: Molnár László, Ujváry Jenő, Várkonyi Jenő, Terplán Ottó, Sümegi János és dr. Vincze Tibor adták be pályázatukat.

Vidos Árpád főjegyző bejelentette, hogy a jelölőbizottság (Dömötör Gyula, Eitner Gusztáv, Kőszegi József és ifj. Czeke Gusztáv) a pénztárosi állásra sorrendben: Árbócz Imrét, dr. Vincze Tibort és Sümegi Jánost jelölte. Majd elrendelte a névszerinti titkos szavazást.

Kőszegi József elnöklete mellett ült össze a szavazatszedőbizottság, amely megállapitotta, hogy a pénztárosi állás betöltésére leadott 61 szavazatból Árbócz Imre 52, Sümegi János 7 és dr. Vincze Tibor 2 szavazatot kapott. Vidos főjegyző *Árbócz Imre volt városi ellenőrt jelentette ki városi pénztárosnak.*

Árbócz Imre megválasztásával megüresedett ellenőri állást töltötték be ezután. A jelölő bizottság sorrendben: Ujvári Jenőt, Molnár Lászlót, Várkonyi Jenőt, dr. Vincze Tibort, Sümegi Jánost és Terplán Ottót jelölte. A leadott 61 szavazatból Ujvári Jenő 38, Terplán Ottó 9, Sümegi János 7, Várkonyi Jenő 4, Molnár László 2, dr. Vincze Tibor 1 szavazatot kapott, igy *tehát a városi ellenőr Ujvári Jenő lett.*

Az adótiszti állásra a jelölőbizottság sorrendben Ujvári Jenőt, Molnár Lászlót és dr. Vincze Tibort jelölte. A képviselőtestület 59 szavazattal *Molnár Lászlót választotta meg adótisztnek*, Ujvári 2, Vincze Tibor dr. 1 szavazatot kapott.

Vidos Árpád főjegyző bejelentette, hogy Ujvári Jenő és Molnár László megválasztása ideiglenesnek tekintendő. Megválasztásuk csak akkor lesz végleges, ha a törvényes időn belül leteszik az államszámviteli vizsgát. Majd szép szavakkal köszöntötte az időközben bevonuló új tisztviselőket, mindegyikkel kezet fogott és kivette tőlük a hivatali esküt.

Utána vitéz *Nagy* Miklós dr. polgármester intézett lendületes beszédet az újonnan megválasztott tisztviselőkhöz, akik nevében *Árbócz* Imre pénztáros mondott meleg hangon köszönetet.

Egy évig az UFA műtermeiben folytat tanulmányokat Kispéter Miklós dr.

Kispéter Miklós dr., a kiváló filmesztéta és kritikus működéséről több izben beszámoltunk. Legutóbb nagy sikert elért könyvével „A győzelmes film"-mel kapcsolatban részletesen foglalkoztunk a Kőszegről Budapestre származott fiatal iró munkásságával. Megírtuk azt is, hogy Kispéter dr. az ősszel Berlinbe készül.

Berlini útjára most kapta meg a magyar állami ösztöndijat. Mihelyt értesült az ösztöndíj kiutalásáról, azonnal félbeszakitotta kőszegi nyaralását és a hét elején Budapestre utazott, hogy megtegye az előkészületeket a németországi utazáshoz. Ugy tervezi, hogy október elején megy ki Berlinbe. Szeptember közepe táján még visszatér Kőszegre és itt tölti a hónap hátralévő részét. Kispéteri dr. a német fővárosban egy esztendeig szándékozik tartózkodni: az UFA műtermeiben végez gyakorlati tanulmányokat a film kérdéseinek köréből.

Kispéteri Miklós dr. újabb sikere (a kitüntetés számba menő állami ösztöndijat a legkomolyabb sikerek közé lehet elkönyvelni) szülővárosában, Kőszegen is általános örömet váltott ki, annál is inkább, mert a fiatal tudós mindig büszkén vallja magát kőszeginek és minden szabadidejét itt tölti a városban.

Nagyon bevált a Szombathelyről délután induló motorosvonat.

A Kőszegről Szombathelyre bejáró utasközönség: hivatalos ügyeket intézők, kórházlátogatók és főként a Szombathelyen dolgozó munkások régi kivánsága volt az, hogy Szombathelyről három óra tájban is indítsanak egy vonatot, mert aki nem tudott a kora délutáni vonattal elutazni (a munkások egyáltalán nem tudtak) annak egészen este ½7 óráig kellett várakoznia.

A szombathelyi üzletvezetőség a májusi menetrend készítésénél figyelembe is vette ezt a kérelmet és beállitott egy motorosvonatot, amely délután 3 óra 28 perckor indul Szombathelyről. Ez a vonat nagyon bevált, állandóan jó utasforgalmat bonyolit le.

Az érdekeltek remélik, hogy a délutáni motorosvonat sikere arra indítja az üzletvezetőséget, hogy ezt a vonatot az októberi menetrendből sem hagyja ki. Mint értesülünk a város képviselői a menetrendi értekezleten többek között ezt a kérelmet is előterjesztik.

Rekordtermés után miért ninos másik rekordtermés?

Nem nőnek a fák az égig, mondja a közmondás. S ez sok minden vonatkozásban jól is van igy. Kell, hogy az életet hullámzás alkossa, szükséges, hogy tél után nyár, eső után napsütés következzék.

Hasonlóan vagyunk a termés-eredményekkel. Ha az évi termésátlagok egymásutánját figyeljük, feltűnik, hogy két rossz esztendő inkább következik egymásután, mint két rekord esztendő. Kiváló jó esztendő után még akkor sem kapunk másik kiválóan jó termést, ha van elég eső és jó annak eloszlása, ha télen volt kellő időben hótakaró, ha érés idején volt jó meleg, de nem megszorulást okozó, stb.

Igy volt az 1928—29-ben, amikor a mostaninál is talán 2 millióval nagyobb buzatermés után, dacára a kedvező időjárásnak, nem volt csak közepes termés.

Kell, hogy legyen egy termelési tényező, amely rekordtermés után jó időjáráskor is gátolja a növényeket képességük teljes kifejtésécen: a *nagy termes a termőtalajban lévő felvehető táplálóanyagokat, illetve azoknak legfontosabbjikát teljesen felveszi, a talajt mintegy kimeriti.* A következő termésig nincs elég idő arra, hogy a talaj nyers készletéből elegendő felvehető táplálóanyag feltáródjék, a következő növény ily növény táplálék vagy táplálékok hiányában csak gyenge termést adhat.

Különöen feltünik ez ott, ahol kalászos után kalászos következik, kevésbé, ahol a vetésforgó megfelelőbb. Ahol pedig rendszeresen trágyáznak és műtrágyáznak, ott semmi akadálya, hogy -- ha egyéb gátló tényező nincs — rekordtermés után ismét rekordtermést arassunk. Erre is volt példa ezelőtt tiz évvel, ezt látjuk pld. Hollandiában, Belgiumban, ahol az évi termés mennyisége sokkal kevésbé ingadozik, egyéb belterjesebb művelés mellett legalább százszor annyi műtrágyát használnak, mint Hazánkban.

1. TAKARÉK-KULCS vagy -KAPCSOLÓ
2. MOTORIZÁLT NYOMÓGOMB-AUTOMATA
3. HANGDIFFUZOR-KÚP

PHILIPS

Híresek FRIED márkás cipői

kitünő minőségükről, szépségükről és olcsó árairól! Ha jól akar venni,

FRIED-nél szerezze be: erős iskolai cipőjét már . . 6·— P-től
előírásos torna cipőjét már 2·60 „
gyönyörű férfi és női cipőjét 8·— „

vaserős bakancsát, tartós házi cipőjét olcsó áron!

A külföldi úrlovasok kedden délben érkeznek Kőszegre

Röviden már jelentettük, hogy szeptemberben külföldi úrlovasok jönnek Sopronon keresztül Kőszegre.

A lovastúrát, amelynek keretében 25 külföldi úrlovas és úrlovasnő vonul végig vasmegyén, majd Székesfehérváron keresztül Budapestre, a Magyar Gazdák Országos Lovasegyesülete rendezi és az egyesület elnöke: nemes Suhay Imre altábornagy vezeti.

Nagybányai Horthy István tábornok, — aki Suhay altábornagy elődje volt a lovasegyesület elnöki székében — kezdeményezte a magyarországi lovastúrákat, amelyeknek sikere évről-évre egyre több idegent vonz Magyarországra. Az idei 7. számú lovastúra a Dunántulon vezeti végig legfőként angol, svéd, norvég, dán és német résztvevőit. A külföld úrlovasai és lovashölgyei a Magyar Gazdák Lovasegyesületének első hivó szavára felfigyeltek és máris közel huszonöt résztvevő jelentette be részvételét.

Eddig — a túravezető Suhay altábornagyon, valamint Rudnyánszky Tamás akadémikus túra-rendezőn kivül — a következők jelentették be részvételüket a külföldi turára:

S. J. Alma dr hollandiai tanárnő, Alfred Gerstenbrand német karrikaturista, festőművész - rajztanár, Lucardie, Boukoma, D. Louwmann holland úrlovasnők, L. Kleiber holland bankár, Kleiboer-Nebbeling holland bankár felesége, Van Vliet bankcégvezető, a holland vendégek vezetője, D. C. T. Moderman földbirtokos és versenyistálló tulajdonos, dr. G. L. Kepper holland ügyész, A. H. Geiseke, H. F. Keetell és dr K. v. d. Vijver holland úrlovasok, M. T. G. magasrangú angol miniszteri tisztviselő, Esther Irgens norvég úrlovasnő, Karl Lind dán mérnök Eyvind Bratt svéd követségi titkár, Van der Werve de Schilde belga földbirtokos és lótenyésztő, Adalbert Mayweg német mérnök és neje és végül Missis Horler angol úrlovasnő.

A lovastúra angol, svéd, norvég és dán vendégei szeptember 3-án érkeznek meg Sopronba, ahol a Lőver szállóban ismerkedési est lesz. A hollandok Bécs felől érkeznek meg szeptember 4-én délután.

A túra 5-én, hétfőn reggel egynegyed 8 órakor indul el a Lőver szálló elől. Útjuk első állomása Nagycenk lesz, majd Völcsej, Répcevis, Német- és Horvátzsidány érintésével szeptember 6-án délelőtt fél és háromnegyed 12 között Kőszegre érkeznek, ahol a városháza előtt vitéz Nagy Miklós polgármester köszönti a vendégeket, akiket a tisztiüdülőben szállásolnak el. Ebéd után megtekintik a város nevezetességeit, este közös vacsora lesz.

Másnap egynegyed 8 órakor gyülekeznek és indulnak a tisztiüdülő elől és Lukácsháza, Gyöngyösfalu és Nagygencs érintésével (Nagygencsen Gyöngyösbokréta lesz) Szombathelyre érkeznek.

Szombathely után Sárvár, Celldömölk, Győrszentmárton, Kisbér, Mór és Székesfehérvár a lovastúra kiemelkedőbb állomásai. Budapestre szeptember 16-án érkeznek a külföldi lovasok és a Pannónia szállóban társas ebéddel fejezik be a túrát.

Fűrészpor
minden mennyiségben kapható
Frankl Lajos utóda cégnél
Kőszeg, Kossuth L.-u.

Már lehet jelentkezni a sportrepülő-egyesületbe.

Lovas nép voltunk, repülő nemzet leszünk. József főherceg hires mondása nemsokára már több lesz, mint egyszerü szállóige. Ma már az egész nemzet egy szívvel-lélekkel szolgálja a repülés-ügyét. Az egyik város a másikon tesz túl, hogy fiatalságával megkedveltesse a repülést.

Kőszeg sem akar kimaradni ebből az országos felbuzdulásból. A megalakulás stádiumában áll — mint már jelentettük — egy sportrepülőegyesület, melynek célja, hogy az ifjúsággal kezdetben megkedveltesse a repülést, később pedig használható pilótákat neveljen az országnak. Az egyesület megalakulása után négy vitorlázó géppel kezdi meg a pilótaképzést. Később azonban áttérnek a motoros kiképzésre is.

Az egyesületbe való felvételre már ezen a héten lehet jelentkezni: *Gyuk Mihály* légügyi segédellenőrnél, a *Chernel István cserkészcsapat irodájában* (Ege Miklós-utca) az esti órákban.

A kiképzésre jelentkező fiatalságon kivül a város módosabb polgárai is tagjai lesznek az egyesületnek és anyagi segitséget nyujtanak a kiképzés költségeihez és az új gépek beszerzéséhez.

Kőszeg fiataljai minden bizonynyal örömmel fogják kihasználni ezt a kedvező alkalmat és nagy számban jelentkeznek az egyesületbe. Hiszen ma minden jóvérű magyar ifjú álma a repülés. A kőszegi fiatalság számára most itt az alkalom: szinte játszva sajátíthatják el a repülés tudományát.

A nagycsömötei szurkáló nem elégedett meg az egy évi börtönbüntetéssel: két évet kért

Meglehetősen ritkaságszámba menő eset játszódott le minap a szombathelyi törvényszéken: egy nagycsömötei gazdalegény, akit a biróság szurkálásért egy esztendei börtönre itélt, nem nyugodott meg az itéletben, hanem egy év helyett két évet kért.

Az ügy előzményei még visszanyulnak a februári kőszegi képviselőválasztásig. Történt pedig, hogy a választás napján, február 27-én Dobos László nagycsömötei gazdalegény és sógora, Hegedüs Ferenc — lévén akkor Nagycsömötén meglehetősen víg az élet — alaposan felöntöttek a garatra. Az ital hatása még másnap is annyira meglátszott mindkettőjükön, hogy Polgár Gyula körjegyző, aki előtt egy osztoszkodási ügyben megjelentek, el is küldte Dobos Lászlót, hogy jöjjön másnap, arra kijózanodik.

Az utcán aztán Dobos László állitólag arra kérte meg sógorát, hogy szurkálja meg testvérbátyát, Dobos Pált, akivel már régóta torzsalkodó viszonyban volt. Hegedüs ugylátszik engedett a kérésnek, mert mikor szembe találkoztak Dobos Pállal, szó nélkül elővette zsebkését és a mit sem sejtő Dobos Pál mellébe döfte. Dobos László és Hegedüs Ferenc ezután, mint kik jól végezték dolgukat, nevetve tovább mentek. Dobos Pál pedig összeesett és mert a késpenge a tüdőt is érte, csak hetekig tartó gondos orvosi ápolás menthette meg az életnek.

Az ügyészség Hegedüst szándékos emberölés kisérletével, Dobos Lászlót pedig felbujtással vádolta meg. A tárgyaláson mindketten tagadtak. Hegedüs azt állitotta, hogy annyira részeg volt, hogy nem emlékszik semmire. A tanuk azonban nagyon terhelően vallottok.

A biróság Hegedüst szándékos emberölés kisérletének büntettében, Dobos Lászlót pedig felbujtás büntettében találta bünösnek és fejenként egy-egy évi börtönre itélte őket. Mikor a tanácselnök megkérdezte a vádlottakat, hogy megnyugszanak-e az itéletben, Hegedüs kijelentette, hogy nem nyugszik meg és két esztendőt kér. Kérelmét jegyzőkönyvbe vették. Az itélet nem jogerős.

HIREK

Hatalmas részvét mellett temették el Zoltán Gézát

Zoltán Géza tanügyi főtanácsos, a kőszegi tanitóképzőintézet nyugalmazott igazgatójának földi maradványait mult vasárnap helyezték óriási részvét mellett örök nyugalomra. A temetésen a város majdnem minden társadalmi osztálya képviselve volt, élükön vitéz Nagy Miklós dr. polgármesterrel. Teljes számban jelentek meg a temetésen a helybeli tanintézetek igazgatói, az intézetek tanári kara is szép számban vonult fel. Nagy számban képviseltette magát a végtisztességen a papság is. A temetési szertartást fényes papi segédlettel Czingráber Péter bencéstanár végezte. A sírnál Tóth Antal dr. a tanitóképző-intézet jelenlegi igazgatója mondott gyászbeszédet, amelyben a megboldogult érdemeit méltatta. A tanulóifjúság nevében Szendrő János tanitójelölt búcsúztatta megható szavakkal az örökre elköltözött volt igazgatót.

A temetésen nem tudott megjelenni, mert éppen uton volt és igy nem kapott értesitést az elhunyt legjobb barátja, Bognár Gyula a Kőszegről elhelyezett tanitóképző-intézeti tanár, aki szinte fiúi szeretettel ragaszkodott Zoltán Géza tanügyi főtanácsoshoz. Vasárnap este érkezett meg Kőszegre, akkorra már el is földelték Zoltán Gézát. Másnap reggel kereste fel atyai jóbarátja sirját, koszorút helyezett el, amelynek szalagján a következő búcsúszavak voltak: Fiúi szeretettel Mesterének.

—

Ma délután kezdődik a Concordia tombolája. A Concordia dalárda tombolája, amelynek joggal várható nagy sikeréről már több izben irtunk, ma délután 2 órakor kezdődik a KSE sporttelepén. Több mint 2000 pengő értékű tárgy várja a boldog nyerteseket. A főnyeremény egy kétszáz pengős vásárlási utalvány. Már elővételben is sok jegy kelt el. Feltűnő érdeklődés mutatkozott a tombola iránt a vidéki községekből is.

Tanévnyitás a kőszegi bencés gimnáziumban. Az új középiskolai Rendtartás értelmében a kőszegi bencés gimnáziumban a magán-, különbözeti-, pótló- és *javitóvizsgálatok szept. 5-én* d. e. 9 órakor kezdődnek. *A beirások szept. 6-án és 7-én* d. e. 9-től 1-óráig lesznek. Szept. 8-án Veni Sancte, 9-én pedig rendes előadás.

Virágkorzó és térzene. 8-án, csütörtökön d. e. 11 órakor. szép idő esetén, a városi fuvós zenekar közreműködésével gyermek virágkorzó lesz.

Továbbra is Károlyi János szintársulata látogatja Kőszeget. A kultuszminiszter az idei sziniévadra a játszási engedélyeket kiadta. Kőszeget továbbra is Károlyi János társulata látogatja.

Mégha hazudja
PÉNZT
TAKARIT
MEG,
ha elhasználta
PÉNZT
HOZ

a
TUNGSRAM
KRYPTON
lámpa!

ÉRTÉKES NEMESGÁZ VAN BENNE.
EZÉRT GAZDASÁGOSABBAN VILÁGIT, AZ
ELHASZNÁLT KRYPTON LÁMPÁT
PEDIG

Kereskedője
visszavásárolja

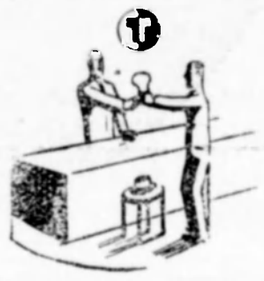

Beiratások az evang. Leánygimnáziumban. Ujabb intézkedésnek megfelelően az Értesitőben közöltektől eltérőleg a leánygimnáziumban az évmegnyitás rendje a következő: Szept. 6-án reggel 9 órakor javitó- és különbözeti vizsgálatok. Szept. 7-én 8—12-ig és d.u. 3 – 6-ig a bentlakó tanulók jelentkezése és pótbeirások. Helybeliek a pótbeirásra lehetőleg reggel 8 órakor jelentkezzenek. Szept. 8-án délelőtt a kapun közzéteendő időben lesznek az évmegnyitó istentiszteletek és utánuk az év ünnepélyes megnyitása, 9 én reggel 8 órakor rendes tanitás. Az áll. leánygimnáziumok tandijának megfelelően az egyházkerület az eddigi 80 P helyett a jövő iskolaévtől kezdődőleg az évi tandijat 100 P-ben állapitotta meg. Ezenkivül fizetendő 20 P felvételi dij és 15 P vegyesdij, a kölcsönkönyvtár használati dija alsóbb osztályokban 12 P, a felsőbb osztályokban 18 P. Az év elején felvételi dijat, vegyesdijat és tankönyvhasználati dijat kell okvetlen kiegyenliteni, a tandijra részletfizetési kedvezmény kapható.

A Concordia vezetősége felkéri mindazon volt dalosokat, akiknél még sárga formasapka van, hogy azt okvetlen adja le Némethnél az Ipartestületben.

Értesités. A kőszegi kereskedőtanonciskolában a beiratás szeptember hó 7-én (szerdán) d.u. 4 órakor lesz a polgári fiúiskolában. Ez úton is felkérem a kereskedőket, hogy tanoncaikat, kifutóikat, gyakornokaikat a törvény értelmében beirassák. Ez vonatkozik az 1928. évi 60.000/VI. sz. rendelet alapján még a próbaidőre is. Igazgató.

Iskolai és intézeti cipők olcsó árusítása

Leányoknak és fiúknak előirásos formákban!

Tornacipők minden nagyságban mélyen leszállított árakban szerezhetők be

Kőszegen, Várkör 8. alatti Cipőáruházban

Női és férfi divntcipők, sportcipők, hó- és sárcipők bámulatos olcsón vásárolhatók.

Siessen szükségletét beszerezni amig a készlet el nem fogy!

A sok gyermekes anyák jutalmazását az Orsz. Stefánia Szövetség helybeli fiókja szept. 8-án d. u. 5 órakor tartja ünnepelyes keretek között a városháza tanácstermében, amelyre a fiókszövetség tagjait és a város n. é. közönségét ez úton hivja meg az elnökség.

Megkezdődik a leventefoglalkozás. A nyári pihenő befejeztével a leventeegyesület vezetősége ma megkezdi a leventefoglalkozásokat. A hétfői-csoport szintén megkezdi hétfőn a munkát.

A „Kőszegi Ált. Temetkezési Segélyegyesület" 2 elhalt tagja után a 214. és 215. sz. szelvényekre esedékes segélydíjak beszedésére 1938. szeptember hó 4-én d. u. 1/2 2 órakor pénztári órát tart. Új tagok 1/2 4 óra után jelentkezhetnek felvételre.

Autóbusz kirándulást rendez az Ipartestület Sopronba szept. 8-án az ottani ipari kiállitás megtekintésére. Részvételi díj személyenkint 4 P. Jelentkezni lehet szeptember 5-ig Sághy István elnök lakásán vagy az Ipartestületben.

Jómegjelenésű intelligens hölgyek és urak állandó munkára felvétetnek. Megfelelés esetén fix fizetés. Jelentkezés Horthy M.-u. 1. reggel 7—1/2 9-ig, d.u. 6—8-ig.

Bormérés. Kitünő vörös bort mér *Lackinger Ferenc* Mecséry-utca 12. sz. alatt. Utcán át 60 f.

Róka a ház tetején. Ne tessék mosolyogni, mert való dolog. Igaz, hogy sokan arra gondolnak, hogy talán az a róka került a ház tetejére, aki egyébként nem a ház tetején, hanem magában a házban, uri lakásban lakik. Szó sincs róla, mert tegnap hajnalban özvegy Tompeck Józsefné háza tetején egy valóságos négylábú róka sütkérezett és onnan tájékozódott zsákmány után. A házbeliek észrevették és átszaladtak a szomszédságban lakó Gotthárd Dezső gyároshoz, aki egy biztos puskalövéssel leszállította a rókakomát a ház tetejéről. Hogy hogyan került a róka a városba, nem tudják.

AGRO PORPACOK
HOLDANKENT 10 KILÓ VETŐMAGOT TAKARIT MEG
ARZOPAC · PORZOL · TILLANTIN
PORPACOLASSAL
ÜSZŐMENTESSÉG TERMÉSTÖBBLET
LESZÁLLÍTOTT ÁRON BESZERDEZHETŐ
Sághegyi Gellért
Kőszeg Király-ut 6.
FIGYELJEN A NEVRE! MÁSSAL NEM HELYETTESÍTHETŐ
CSAK EREDETI GYÁRILAG LEZÁRT DOBOZBAN VAGYOK!

Bormérés. Jó vörösbort mér *özv. Draschkovits Sándorné* Sáncárok-utca 12. sz. alatt.

3 új csillag. Nem az asztrológiában játszanak szerepet, hanem a rádiótechnika egén tűntek fel ragyogó fényükkel és három diadalmas ujitást jelentenek az új Philips rádiókészülékeken. 1. A Philips takarékkapcsoló illetve takarékkulcs cca 30% árammegtakaritást eredményez, s ezenfelül, ha a takarékkulcsot eltávolitjuk gépünkről, illetéktelenek nem használhatják azt. 2. A Philips motorizált nyomógomb-automata 10 kedvenc adóállomásunk közül bármelyiket egy gombnyomásra hozza. 3. A Philips-hangdiffuzor- (hangterelő-) kúp a hangokat minden irányban egyenletesen osztja szét. Egyszóval az új Philips-rádiók a diadalmas újitások tárházát jelentik.

Felöltők, öltönyök, burburyraglánok, női tavaszi kabátok, *esőköpenyek*, nagy választékban kaphatók *Zerthofer Rezső ruha áruházában.*

Jenő főherceg-utca 28. sz. **ház** és a mellette lévő **házhely** együtt vagy külön-külön Waisbecker Jenő utca 2. sz. ügyvédi irodában szabadkézből **eladó.**

Hivatalos rovat.

Felhivom az 1916, 1917 és 1918 évben született és a város területén lakó ifjakat, hogy — tekintet nélkül arra, hogy valamely tanintézet hallgatói vagy sem, — a testgyakorlásra kötelezettek nyilvántartásába való felvétel végett f. évi szeptember hó 15-ig személyesen elfogadható személyi igazolvánnyal felszerelve, a városházán, a hivatalos órák alatt (d. e. 10—12-ig) különbeni pénzbüntetés terhe mellett jelentkezzenek. Az olyan testgyakorlásra kötelezett helyett, aki időleges távollét vagy betegség miatt a személyes jelentkezésben akadályozva van, a jelentkezés a szülő, gyám, munkaadó vagy meghatalmazott által is történhetik.

—

Felhivom mindazon bortermelőket, kik borméréssel nem foglalkoznak és ennek következtében kedvezményes bor-italadó fizetésére igényt tartanak, hogy eziránti igényüket f. év szeptember hó 15-ig a városi fogyasztási adóhivatalnál jelentsék be; későbbi bejelentések figyelembe nem vétetnek.

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a m. kir. belügyminiszter az 1938—39. iskolai évben tartásdíj segélyben részesiti a közép vagy főiskolai tanulmányait végző hadiárvákat és hadigyámoltakat. Feltétel a szülők szegénysége és a tanuló jeles előmenetele. A kérvények beadásának határideje október 1. Bővebb felvilágositás a városháza iktató hivatalában nyerhető.

vitéz dr Nagy Miklós
polgármester.

—

Ipartestületi közlemények.

A soproni ipartestület sopronban szeptember 8—19-e közötti időben ipari kiállitást rendez.

A kiállitás ünnepélyes megnyitása, Bornemissza Géza iparügyi miniszter jelenlétében, szeptember 8-án délelőtt 11 órakor fog megtartatni.

A közelségre való tekintettel előljáróságunk határozata folytán, társasutazást rendezünk a kiállitás megtekintésére.

Utazás autóbuszon szeptember 8-án indulás reggel 7 órakor a kőszegi takarékpénztár előtti térről, visszautazás sopronból este kb. 7—8 órakor.

Részvételi díj — oda-vissza. — megfelelő jelentkező esetében, a 21 személyes kocsin személyenkint 4 P, a 10 személyes kiskocsi igénybevételével P 4·95 fill. a részvételre jelentkezni lehet szeptember 5-ig. Sághy István elnök lakásán, vagy az ipartestületben déli 12 óráig.

Ipartestületi elnökség.

Ágytoll-pehely

kelengye-penzio, szálloda intézeti ágynemüekhez, higiénikusan kezelve ajánlok, ***fehér fosztott libatollat kilónként P 2·50-től.*** Szállitás 5 kilós csomagokban bérmentve, utánvéttel

Rosner Gyula ágytollüzeme
Kiskunfélegyháza.

KARNER KÁLMÁN
bérautó
fuvarozó rendelhető telefon 89. vagy Waisbecker Jenő-utca 4. szám alatt.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem elhunyta alkalmával fájdalmamat enyhiteni igyekeztek, jóbarátainak, a m. kir. áll. tanitóképző-intézet igazgatójának, a tanári testületnek, ifjúságnak, volt hűséges tanitványainak, akik testületi vagy személyes részvétükkel, koszorukkal, virágokkal, szóval és irásban fejezték ki együttérzésüket, hálás szivvel mond ezúton köszönetet

özv. Zoltán Gézáné.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában, Kőszegen.